

Šedý vs. zelený zákal. Klíčové rozdíly, které je důležité znát

17.9.2024 - | PROTEXT

Šedý zákal (katarakta)

Šedý zákal, odborně zvaný katarakta, je oční onemocnění, při kterém dochází k zakalení oční čočky. Normální čočka je čirá a umožňuje světlu procházet do oka, což nám umožňuje jasně vidět. Při šedém zákalu se však čočka stává mléčnou, což způsobuje zhoršení zraku a člověk má pocit, jako by viděl přes mlhu. Příznakem je zamlžené, zhoršené a zkreslené vidění na blízko i do dálky a také citlivost na světlo.

Šedý zákal je většinou spojen s věkem a je přirozeným procesem stárnutí oka. Existují však i jiné příčiny, jako například úraz oka, jiné onemocnění, nezdravý životní styl či užívání některých léků.

„Šedý zákal lze odstranit pouze chirurgicky odstraněním zakalené lidské čočky a jejím nahrazením umělou nitrooční čočkou. Žádná další léčba neexistuje, pouze operace, a pokud by pacient operaci nepodstoupil, postupně oslepne,“ vysvětluje MUDr. Andrea Janeková, FEBO, a dodává: *„Operace šedého zákalu se v současné době provádí ambulantně a je jedním z nejčastějších a nejbezpečnějších chirurgických zákroků.“*

Zelený zákal (glaukom)

Zelený zákal, odborně nazývaný glaukom, je onemocnění, při kterém dochází k postupné degeneraci a odumírání zrkového nervu. Toto onemocnění je zákeřné v tom, že v raném stadiu obvykle nemá žádné zjevné příznaky, ale postupně může vést až k úplné ztrátě zraku. Nejdříve dochází k malým výpadkům v zorném poli, které pacient ani nemusí pozorovat. Později jsou ztráty vidění rozsáhlejší. Pacient přichází o periferní vidění a při neléčeném glaukomu vidí pacient nakonec tunelově, jako by se díval skrze tenkou trubičku.

Největším a nejčastějším rizikovým faktorem pro vznik glaukomu je vysoký nitrooční tlak. Mezi další rizikové faktory patří věk nad 40 let – s tím, že nejčastěji se glaukom vyskytuje u osob starších 65 let –, dále genetická dispozice (dědičnost) a jiná onemocnění, jako jsou cukrovka, migrény či stres.

„Glaukom bohužel nelze zcela vyléčit. Jednou vzniklé poškození zrkového nervu a změny zorného pole nelze obnovit, díky vhodně zvolené léčbě je ale možné zpomalit zhoršování stavu a zachovat zrkové funkce. Léčba glaukomu spočívá především ve snížení nitroočního tlaku. Kromě nastavení konzervativní terapie pomocí očních kapek existuje i laserová a chirurgická léčba glaukomu. Cílem této léčby je usnadnění odtoku nitrooční tekutiny a tím snížení nitroočního tlaku,“ vysvětluje paní doktorka Janeková.

Zdroj: Oční centrum Praha

Prevence je zásadní

Zatímco šedý zákal je stav, který způsobuje zakalení čočky a obvykle vede k zamlženému a rozmazanému vidění, zelený zákal poškozuje zrkový nerv a postupně omezuje periferní vidění. Klíčem k úspěšné léčbě je u obou onemocnění pravidelné vyšetření zraku, zejména u starších lidí. Díky moderní medicíně je možné šedý zákal účinně operovat, zatímco zelený zákal lze alespoň včas zachytit a léčit tak, aby se zabránilo nevratné ztrátě zraku.

MUDr. Andrea JANEKOVÁ, FEBO, FEBOS-CR

Vedoucí lékař centra kataraktové, refrakční a vitreoretinální chirurgie

Zástupce primáře

MUDr. Andrea Janeková, FEBO, FEBOS-CR, vystudovala 3. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2012 absolvovala několikaměsíční stáž na Očním oddělení Univerzitní nemocnice Arnau, Llerida, ve Španělsku (University Hospital Arnau de Vilanova). Absolvovala odborné kurzy v Chicagu (AAO Chicago 2016), ve Vídni, Lisabonu a Barceloně. V květnu 2019 v Paříži úspěšně složila mezinárodní evropskou zkoušku z oftalmologie a obdržela titul FEBO (Fellow of the European Board of Ophthalmology), v roce 2024 po úspěšném složení evropské specializační zkoušky obdržela prestižní titul FEBOS-CR (Fellow of the European Board of Ophthalmology - Specialist Diploma in Cataract and Refractive Surgery).

Ročně provede přes 2000 nitroočních operací. Specializuje se na chirurgii šedého zákalu, refrakční chirurgii a chirurgii sítnice a sklivce. Věnuje se rovněž minimálně invazivní chirurgii glaukomu (tzv. MIGS).

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/sedy-vs-zeleny-zakal-klicove-rozdily-ktere-je-dulezite-znat/2569530>